

Rede door Dirk Spierenburg (Maastricht, 8 Oktober 1953)

Source: Verbond van nederlandse werkgevers (sous la dir.). Redevoeringen uitgesproken ter algemene ledenvergadering op 8 October 1953 te Maastricht. [s.l.]: 1953. "De Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal, Feiten en Perspectieven", auteur:Spierenburg, Dirk, p. 29-51.

Copyright: All rights of reproduction, public communication, adaptation, distribution or dissemination via Internet, internal network or any other means are strictly reserved in all countries.

The documents available on this Web site are the exclusive property of their authors or right holders.

Requests for authorisation are to be addressed to the authors or right holders concerned.

Further information may be obtained by referring to the legal notice and the terms and conditions of use regarding this site.

URL: http://www.cvce.eu/obj/rede_door_dirk_spierenburg_maastricht_8_oktober_1953-nl-1ff372ab-b2bc-42e3-811a-d104652b34d6.html

Last updated: 21/01/2015

De Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal, Feiten en Perspectieven

Mijnheer de Voorzitter, Dames en Heren,

Met genoegen heb ik de uitnodiging om op Uw jaarvergadering te komen spreken aanvaard. Het is mij slechts zelden mogelijk in deze vorm de band met Nederland te onderhouden daar ik nu eenmaal in Luxemburg sterk gebonden ben.

Uit de weloverwogen en tegelijkertijd zo positieve verklaring over het vraagstuk van de Europese integratie, waaraan Uw Verbond heeft medegewerkt, is het mij duidelijk, dat ik spreken mag voor een vergadering, die reeds heeft nagedacht over de vraagstukken, die ik ga behandelen. Voor een inleider is dat een groot voordeel.

Het ogenblik, waarop ik deze inleiding kan houden, is niet ongunstig. Ruim een jaar geleden zijn de organen van de Gemeenschap geconstitueerd. Het is in iedere onderneming gebruikelijk om na een jaar balans op te maken. Wat de Kolen- en Staalgemeenschap betreft zal dit slechts een voorlopige balans kunnen zijn, doch er zijn zeker voldoende ervaringen opgedaan om ook iets te kunnen zeggen over de verdere vooruitzichten.

De Gemeenschap en haar Organen.

Ik mag wellicht beginnen met in herinnering te brengen, dat de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal ten doel heeft bij te dragen tot de economische ontwikkeling in Europa, tot uitbreiding van de werkgelegenheid en tot verhoging van het levenspeil in de deelnemende landen. De in het Verdrag aangewezen weg om dit doel te bereiken is in de allereerste plaats de totstandbrenging van een Gemeenschappelijke Markt. Wat dit betekent kan men zich het best voor ogen stellen wanneer men nagaat wat er allemaal zal moeten verdwijnen alvorens van een dergelijke markt volledig sprake zal kunnen zijn. Niet alleen zullen de belemmeringen in het onderlinge verkeer tussen de zes landen afgeschaft moeten zijn, ook maatregelen of praktijken, die een discriminatie tussen producenten, kopers of verbruikers inhouden, dienen te verdwijnen. Bovendien zal paal en perk gesteld moeten worden aan praktijken, die verdeling of uitbuiting van de markt beogen. Binnen de aldus gevormde gemeenschappelijke markt zal de concurrentie zich op volkomen vrije wijze dienen te ontwikkelen.

De instellingen van de Gemeenschap hebben tot taak, elk binnen haar eigen bevoegdheden, de Gemeenschappelijke Markt tot stand te brengen. Onder deze instellingen neemt de Hoge Autoriteit een centrale plaats in. Zij is het uitvoerend orgaan van de Gemeenschap, waaraan de nationale regeringen met goedkeuring van de nationale volksvertegenwoordigingen in ver gaande mate bevoegdheden hebben overgedragen. Op grond daarvan kan de Hoge Autoriteit zelfstandig beslissingen nemen en deze ten uitvoer leggen ook zonder dat zij daarvoor de instemming der regeringen behoeft.

Er bestaat dus een zeer wezenlijk onderscheid tussen de Gemeenschap en internationale organisaties als bijv. de O.E.E.C. en de Noord-Atlantische Verdragsorganisatie, waarin nationale regeringen onderling samenwerken. Voor de totstandkoming van elk besluit is in die organisaties telkens de instemming van alle betrokken regeringen vereist.

Dit typerende onderscheid wordt vaak aangeduid door te zeggen dat de Hoge Autoriteit supra-nationale bevoegdheden heeft verkregen. Misschien wordt dat woord supra-nationaal niet altijd goed begrepen. De Hoge Autoriteit moet als een supra-nationaal college worden beschouwd in die zin, dat de leden bij de uitoefening van hun functie zich niet meer mogen laten leiden door nationale belangen. Hun enige richtlijn moet zijn de doelstellingen van het Verdrag op de meest objectieve wijze te verwezenlijken. Uit het woord supra-nationaal mag evenwel niet worden afgeleid, dat de Hoge Autoriteit gesteld zou zijn boven de regeringen van Frankrijk, Duitsland, Italië, Luxemburg, België en Nederland. Voorzover het de producten van de Gemeenschap betreft is de Hoge Autoriteit in zekere zin in de plaats getreden van de zes genoemde regeringen, welke vóór de totstandkoming van de Gemeenschap ieder voor hun eigen territoir een aantal bevoegdheden bezaten, die thans aan de Hoge Autoriteit zijn overgedragen.

Hieruit blijkt intussen duidelijk het overheidskarakter van de Hoge Autoriteit. Men hoort hier en daar nog wel eens de misvatting verkondigen, dat de Hoge Autoriteit haar gezag slechts zou ontleenen aan een aantal ondernemingen, waarbij sommigen zelfs zo ver gaan, dat zij de Gemeenschap vergelijken met een soort van super-kartel. Niets is minder waar. De Hoge Autoriteit ontleent geen gezag aan de ondernemingen, doch oefent gezag uit over de ondernemingen. Zij ontleent haar gezag aan het feit, dat haar bij het Verdrag een aantal bevoegdheden, die voorheen tot de nationale souvereiniteit behoorden, zijn overgedragen.

Dat de Gemeenschap een super-kartel zou zijn en de Hoge Autoriteit een kartel-bureau, moet voor een ieder, die ook maar vagelijk met de inhoud van het Verdrag op de hoogte is, wel een bijzonder paradoxale bewering schijnen. Geen enkele van de Regeringen van de zes landen van de Gemeenschap bezit zo grote wettelijke bevoegdheden om tegen ongewenste kartel-vorming en concentratievorming op te treden als de Hoge Autoriteit.

Naast de Hoge Autoriteit, die zoals gezegd het uitvoerend orgaan vormt, beschikt de Gemeenschap over een aantal instellingen, waarvan in de eerste plaats moet worden genoemd de Gemeenschappelijke Vergadering. In deze Gemeenschappelijke Vergadering hebben vertegenwoordigers uit de parlementen van de zes landen der Gemeenschap zitting. De Assemblee toetst het beleid van de Hoge Autoriteit op parlementaire wijze en kan met een meerderheid van twee derden van de uitgebrachte stemmen de Hoge Autoriteit tot aftreden dwingen. Als derde instelling moet worden genoemd de Bijzondere Raad van Ministers, waarin van elk der deelnemende landen een Minister zitting heeft. Deze Raad is in het bijzonder ingesteld om een band te leggen tussen het beleid van de Hoge Autoriteit en de algemene economische politiek in de zes landen, waarvoor de nationale regeringen verantwoordelijk zijn gebleven. Tenslotte is er het Hof van Justitie om te verzekeren, dat het recht bij de uitlegging en de toepassing van het Verdrag wordt geëerbiedigd.

De vier instellingen tezamen waarborgen in hun onderling en evenwichtig samenspel de verwezenlijking van de doelstellingen van het Verdrag.

Het valt niet moeilijk bij de opbouw van deze instellingen enige analogie te ontdekken met de in elke democratische staat aanwezige scheiding der machten. De uitvoerende macht berust in de Gemeenschap bij de Hoge Autoriteit, de rechtsprekende macht bij het Hof. Het feit, dat bij de totstandkoming der Gemeenschap een tweetal sectoren van het bedrijfsleven uit de verantwoordelijkheid der nationale regeringen is gelicht, maakt een coördinatie met het algemene beleid der regeringen noodzakelijk. Hieruit vloeit de instelling van een speciaal orgaan: De Bijzondere Raad van Ministers, logisch voort.

Wat de Wetgevende Macht betreft, het zou te ver gaan de Gemeenschappelijke Vergadering als de wetgevende macht in de Gemeenschap te beschouwen. De Vergadering kan immers niet zelfstandig het Verdrag wijzigen of het initiatief daartoe nemen en evenmin bepaalde uitvoeringswetten vaststellen. Het nemen van uitvoeringsbesluiten is voorbehouden aan de Hoge Autoriteit. De bevoegdheden van de Gemeenschappelijke Vergadering zijn dus bepaald geringer dan die van een normaal parlement, en blijven beperkt tot een toetsing achteraf van het door de Hoge Autoriteit gevoerde beleid. Tijdens de zitting van de Assemblee, welke in Juni j.l. in Straatsburg plaats vond, is wel gebleken dat in de Gemeenschappelijke Vergadering sterk de wens leeft om niet uitsluitend a posteriori over het beleid van de Hoge Autoriteit te oordelen, maar om ook in de gelegenheid te worden gesteld zich een oordeel over het nog te voeren beleid te vormen en dit oordeel ter kennis van de Hoge Autoriteit te brengen. Hoewel ik voor dit streven van de Assemblee op zich zelf begrip heb, kan dit niet betekenen, dat zij over elk concreet besluit van tevoren gaat meepraten. Aan de andere kant is het echter van groot belang dat de beide instellingen van de Gemeenschap, elk met behoud van haar eigen verantwoordelijkheid, zo nauw mogelijk samenwerken.

Ik geloof, dat de oplossing, die tijdens de vergadering van Juni in Straatsburg is gevonden, voor beide partijen bevredigend is. De Hoge Autoriteit heeft zich toen bereid verklaard de Gemeenschappelijke Vergadering of haar bevoegde commissies in te lichten over de beginselen, die haar bij haar werkzaamheden zullen leiden, alsmede over de grote lijnen van haar plannen. Op deze wijze kan een zekere politieke toetsing vooraf van het door de Hoge Autoriteit te voeren beleid tot stand komen. Aldus krijgt de Gemeenschappelijke Vergadering een belangrijker rol te vervullen, die haar meer vergelijkbaar maakt met de nationale parlementen, dan de blote tekst van het Verdrag zou doen vermoeden.

Ik heb bij de verhouding tussen de Hoge Autoriteit en de Gemeenschappelijke Vergadering wat uitvoeriger stilgestaan, omdat de ontwikkeling hier duidelijk aantoonde, dat de tekst van het Verdrag geen dode letter is, maar de mogelijkheid biedt tot een organische ontwikkeling.

Tenslotte moet nog worden genoemd, alhoewel het hier gaat om een instelling van een ander karakter dan de zo even genoemde, het Raadgevend Comité. Dit is een advies-college voor de Hoge Autoriteit waarin producenten, verbruikers en werknemers uit de zes landen zitting hebben. Het contact, dat op deze wijze met het bedrijfsleven in al zijn geleidingen tot stand wordt gebracht, heeft grote waarde. In het begin overheerste in het Raadgevend Comité de mening, dat men moest trachten te komen tot een eenstemmig advies, of althans tot het aanvaarden van meerderheidsresoluties. Dat is natuurlijk onjuist. Het Raadgevend Comité is voor ons een belangrijk hulpmiddel om het oordeel van het bedrijfsleven in zijn verschillende schakeringen te leren kennen en de mening van enkele leden kan onder bepaalde omstandigheden zelfs meer invloed hebben op de totstandkoming van onze besluiten dan die van een grote meerderheid. Ik meen intussen, dat de leden van het Raadgevend Comité ook zelf zich in toenemende mate hiervan rekenschap geven.

Juist nu de Hoge Autoriteit op het punt staat haar standpunt te gaan bepalen in belangrijke vraagstukken als bijv. het investeringsbeleid, hechten wij aan de samenwerking met het Raadgevend Comité grote betekenis.

De openstelling van de Gemeenschappelijke Markt.

Na deze schets van de instellingen der Gemeenschap wil ik thans iets uitvoeriger stilstaan bij de openstelling van de Gemeenschappelijke Markt.

Nadat de Hoge Autoriteit op 10 Augustus 1952 was geïnstalleerd en nadat zij haar diensten voorlopig had georganiseerd is zij begonnen met de voorbereiding van de openstelling van de Gemeenschappelijke Markt.

De openstelling van de Gemeenschappelijke Markt voor kolen en erts vond plaats op 10 Februari 1953, voor schroot op 15 Maart daaraanvolgend, terwijl de staalmarkt op 1 Mei j.l. werd geopend. Met ingang van deze data heeft de Hoge Autoriteit voor de genoemde producten de bevoegdheden, welke haar bij Verdrag zijn verleend, aanvaard.

Op die data werden voor de vier groepen van producten in het verkeer tussen de landen van de Gemeenschap de invoerrechten afgeschaft en de quantitatieve import- en exportrestricties opgeheven; voor de onder het Verdrag vallende transacties worden door de nationale regeringen automatisch de benodigde deviezen ter beschikking gesteld.

Naast de genoemde handelsbelemmeringen, waarbij tevens nog moeten worden genoemd bijzondere heffingen bij de in- en de uitvoer en subsidies, werden bij de openstelling van de Gemeenschappelijke Markt in beginsel alle discriminatoire praktijken verboden. Hierdoor kon het sinds vele jaren bestaande systeem der dubbele prijzen eindelijk worden afgeschaft.

Het zal U duidelijk zijn, dat het niet mogelijk was met één slag alle belemmeringen en discriminaties op te heffen. Dit zou tot al te grote economische schokken en verstoringen hebben geleid. Ingevolge de Conventie met betrekking tot de overgangsbepalingen kan de Hoge Autoriteit daarom gedurende de eerste vijf jaren van haar bestaan tijdelijk nog een aantal uitzonderingen op de stelregels van het Verdrag onder haar toezicht laten voortbestaan.

Als één van de uitzonderingen op de bepalingen van het Verdrag, die tijdelijk zijn geautoriseerd, zou ik het in Nederland nog bestaande kolen-egaliseringsfonds willen noemen. Voor de 10e Februari 1953 werd de verbruikersprijs voor kolen in Nederland van overheidswege kunstmatig laag gehouden. Op de productie van de Nederlandse mijnen werd een heffing gelegd en met behulp van de aldus verkregen bedragen werd de invoer van uit het buitenland afkomstige kolen gesubsidieerd. De hoogte van deze heffing werd vastgesteld aan de hand van een fiscaal winstbegrip. Aldus verkreeg het prijsniveau voor kolen in Nederland een volstrekt kunstmatig karakter. Zou de Hoge Autoriteit hebben bepaald, dat dit egaliseringsfonds met ingang

van 10 Februari 1953 zou moeten zijn afgeschaft, dan zou het prijsniveau in Nederland zich hebben aangepast bij het niveau in de overige delen van de Gemeenschap. Dat zou een plotselinge en aanzienlijke stijging van de verbruikersprijs voor kolen ten gevolge hebben gehad. Om dit te vermijden heeft de Hoge Autoriteit de Nederlandse regering voor één jaar gemachtigd het egalisatie-mechanisme in stand te houden. De verbruikersprijs in Nederland mag evenwel met behulp van de heffing niet worden gebracht beneden het niveau, dat op 10 Februari 1953 was bereikt.

Naast de hier bedoelde uitzondering kunnen voor de andere landen van de Gemeenschap een aantal overeenkomstige maatregelen worden genoemd. Zo gelden bijv. in Duitsland nog een aantal speciale prijzen, o.m. voor de spoorwegen, voor de zeevisserij en voor huishoudelijk verbruik, die in wezen een discriminatie betekenen. In Frankrijk zijn nog een aantal subsidies voor het kolen-verbruik tijdelijk in stand gebleven. Voor de Belgische kolenmijnbouw is een bijzondere regeling voorzien, waarop ik aanstonds nog terug kom. En zo is er meer.

Men kan op het ogenblik dan ook niet zeggen, dat de Gemeenschappelijke Markt al volledig tot stand is gekomen. Zij zal zich in de loop van de overgangperiode verder moeten ontwikkelen. De zo juist vermelde tijdelijke overgangsmaatregelen zullen geleidelijk aan moeten verdwijnen. Onder deze omstandigheden zult U begrijpen, dat het niet wel mogelijk is het uiteindelijke nut van de Gemeenschappelijke Markt af te meten aan de huidige toestand. Ook met een vergelijking van de prijzen, welke golden voor de instelling van de Gemeenschappelijke Markt en die welke onmiddellijk daarna zijn opgetreden, moet men zeer voorzichtig zijn. De specialisatie in de productie, die ongetwijfeld door de totstandkoming van de Gemeenschappelijke Markt zal worden bevorderd, kan in zo kapitaalintensieve bedrijfstakken als de mijnbouw en de ijzer- en staalindustrie nu eenmaal niet in een periode van een half jaar tot stand komen en de prijsdaling, die op een dergelijke specialisatie moet volgen, kan dan ook nog niet in het huidige prijsniveau tot uitdrukking zijn gekomen. Toch is het begrijpelijk, dat men zich van de onmiddellijke gevolgen van de openstelling van de markt voor wat de prijzen betreft rekenschap wil geven en daar schuilt ook geen gevaar in, mits men zich de betrekkelijke waarde van een dergelijke prijsvergelijking maar goed realiseert.

Voor wat Nederland betreft moet men dan constateren, dat voor de kolenprijzen het resultaat is geweest, dat de Nederlandse regering de verbruikersprijs na de 10e Februari 1953 voor industriekolen met circa f 3,— per ton heeft verhoogd, terwijl zij voor wat de huisbrand aangaat de prijs voor eerste kwaliteit anthraciet met ongeveer 2 1/2 et per hl heeft laten stijgen. Ik heb er al op gewezen, dat de beschikking, bij welke de Hoge Autoriteit de Nederlandse regering heeft gemachtigd om het kolen-egalisatiefonds ook na de openstelling van de kolenmarkt in stand te houden, de mogelijkheid liet om de verbruikersprijs in Nederland te handhaven op het niveau, dat voor de 10e Februari 1953 werd bereikt. Dat de Nederlandse regering zelfstandig besloten heeft om toch een zekere aanpassing tot stand te brengen getuigt m.i. intussen van wijs beleid.

Moet de individuele verbruiker voor sommige kolensoorten dus na de openstelling van de markt iets meer betalen dan voordien het geval was, de Nederlandse volkshuishouding in haar geheel genomen behoeft zich voor haar kolenverbruik na de 10e Februari 1953 een kleiner offer te getroosten dan voordien noodzakelijk was. De productiekosten voor de in Nederland voortgebrachte kolen zijn, naar men mag aannemen, tengevolge van de openstelling van de markt niet gewijzigd. Voor wat de importen uit Duitsland betreft, hier zijn een aantal prijsveranderingen opgetreden, welke deels prijsverlagend, deels prijsverhogend hebben gewerkt. Ofschoon voor de totale Duitse kolen-export het prijsniveau gemiddeld gelijk is gebleven, is het pakket dat Nederland uit Duitsland importeert zodanig samengesteld, dat na de 10e Februari 1953 de Nederlandse import uit Duitsland ongeveer 100.000 D.M. per maand duurder is geworden. Deze prijsstijging wordt echter veel meer dan gecompenseerd door het goedkoper worden van de import uit België. Dit is voornamelijk het gevolg van het feit, dat voor 10 Februari 1953 voor levering uit België aanzienlijke dubbele prijzen moesten worden betaald, welke thans zijn komen te vervallen. Daarnaast speelt een rol dat een zgn. perequatie plaats vindt van de Belgische kolenprijzen. Deze perequatie wordt bestreden uit een heffing op de productie van de Duitse en de Nederlandse mijnen, waaraan door de Belgische regering een gelijk bedrag wordt toegevoegd. Ook wanneer men rekening houdt met het feit, dat van Nederlandse kant aan deze heffing ongeveer 4 miljoen gulden per jaar wordt betaald, dan nog is het prijsvoordeel, dat op de import van Belgische kolen sinds de 10e Februari is bereikt, zo omvangrijk, dat niet alleen deze 4

millioenen gulden doch ook de geringe prijsstijging van de import uit Duitsland daarmee ruimschoots wordt gecompenseerd.

Voor wat de staalmarkt betreft is de situatie minder overzichtelijk. Dit wordt o.m. veroorzaakt door het feit, dat het bij staal om een veel grotere verscheidenheid van producten gaat dan dit bij kolen het geval is. Bovendien is het door het grote aantal zgn. overprijzen, welke voor speciale afmetingen of voor speciale kwaliteiten worden gevraagd, moeilijk om zich een juist beeld van de situatie te vormen. Ondanks deze moeilijkheden is het toch mijn indruk, dat tengevolge van de prijsverlaging, welke onmiddellijk na de 1ste Mei door de Nederlandse staalproducenten is aangebracht, tezamen met de later gevolgde prijsverlagingen in Duitsland en ook in Frankrijk, voor de Nederlandse verbruikers, vergeleken bij de situatie voor de 1ste Mei 1953, eerder een prijsvoordeel dan een prijsnadeel is ontstaan.

Van méér belang echter is dat de Nederlandse staalverbruikers thans op de Gemeenschappelijke Markt kunnen kopen tegen dezelfde prijzen als hun concurrenten in de vijf andere landen van de Gemeenschap.

Voor wat het staal betreft heeft de Hoge Autoriteit gemeend om in tegenstelling tot wat voor kolen werd besloten geen maximumprijzen te moeten vaststellen. De concurrentie dient hier derhalve te spelen. De toepassing van de non-discriminatie-bepalingen en de verplichting tot publicatie van de prijslijsten hebben inmiddels geleid tot een geheel nieuw systeem van prijsnotering. Ik meen er zeker van te zijn dat, voorafgaande aan de eerste publicatie van de prijslijsten, overleg tussen de staalproducenten heeft plaats gevonden. Ik beweer niet dat concrete prijsafspraken tussen de ondernemers zijn gemaakt, doch men is gestart met prijzen die onderling op elkaar waren afgestemd.

Voorts is het niet denkbeeldig dat de voorschriften, die op basis van het beginsel van non-discriminatie bij de gelijktijdig bestaande verplichting tot publicatie van de prijslijsten, er aanleiding toe zijn geweest dat de ondernemers aan hun oorspronkelijke prijslijsten vasthouden. Ook de onbepaalde mogelijkheid om in de pariteit van een concurrent te treden kan van invloed zijn geweest. Al is derhalve in beginsel op de staalmarkt door de Hoge Autoriteit de weg tot vrije concurrentie geopend, in de praktijk speelt deze concurrentie nog niet of althans nog niet voldoende. Ik kom in het vervolg van mijn betoog nog terug op de wijze waarop de Hoge Autoriteit in deze situatie verbetering zou kunnen brengen.

Enkele opgedane ervaringen.

Al is de Gemeenschappelijke Markt noch voor kolen noch voor staal reeds volledig tot stand gekomen en al kan het effect van de openstelling van de markt, ook wanneer deze volledig zou zijn, eerst na geruime tijd in volle omvang optreden, toch zijn reeds nu een aantal ervaringen opgedaan waarvan het wellicht zijn nut heeft U op de hoogte te stellen.

In de eerste plaats zou ik dan willen opmerken dat de praktijken, die afbreuk doen aan de volledige mededinging en die wij hebben moeten constateren, nog beduidend ingrijpender en groter in aantal zijn geweest dan ik althans persoonlijk zou hebben verwacht en dit terwijl ik op dit gebied mij toch werkelijk geen illusies had gemaakt. In een bepaald land hebben wij bijv. kunnen constateren, dat op de import van een aantal kolensoorten een heffing werd gelegd, doch dat daarna de prijs voor sommige verbruikers weer werd gesubsidieerd, terwijl voor andere kolensoorten de import werd gesubsidieerd, een en ander aangevuld met een ingewikkeld stelsel van compensatie-betalingen tussen de verschillende mijngebieden. Het heeft mij weken gekost voordat ik zelfs maar begreep hoe deze zaak eigenlijk in elkaar zat. Ik noem dit ene voorbeeld maar ik zou dit met vele andere kunnen aanvullen. Deze inbreuken op een vrije markt, die soms zo ingrijpend waren dat de werkelijke marktverhoudingen eenvoudig ontraceerbaar waren geworden, waren lang niet altijd het gevolg van een dirigistische overheidspolitiek doch zijn in vele gevallen, zij het met medewerking van de nationale overheid, tot stand gekomen onder drang van het bedrijfsleven zelf. Hoe groot ook de waardering voor de vrijheid van de ondernemer bij het bedrijfsleven is, men mag nimmer vergeten dat althans in een aantal landen, nog afgezien van kartel- en concentratievorming, deze vrijheid, wanneer een verstandige overheidscontrole ontbreekt, maar al te gemakkelijk onttaardt in een toestand die met een vrije markt en met vrije concurrentie weinig of niets meer heeft uit te staan.

Men heeft mij wel eens gevraagd of het wel nodig was om een Hoge Autoriteit te creëren met ver gaande bevoegdheden waar toch het voornaamste doel van het Verdrag het totstandbrengen van een zo vrij mogelijke markt is. Uit de ervaring, welke wij thans in Luxemburg reeds hebben opgedaan, is naar mijn gevoel duidelijk gebleken, dat een voortdurende controle van de Hoge Autoriteit, ook nadat zij de Gemeenschappelijke Markt eenmaal in volle omvang tot stand zal hebben gebracht, noodzakelijk zal blijven om te verhinderen dat deze mede door toedoen van het bedrijfsleven zelf weer verbrokkelt en de concurrentieverhoudingen opnieuw worden vervalst. Daar komt nog bij dat de Hoge Autoriteit een positieve bijdrage heeft te leveren waar het gaat om uitbreiding van de productie en het scheppen van stabiele marktverhoudingen, onderwerpen waarop ik straks nog hoop terug te komen. Het bestaan van de Hoge Autoriteit is voor de verwezenlijking van de doeleinden van het Verdrag dan ook bepaald noodzakelijk.

Van bepaalde Nederlandse zijde heeft men in de afgelopen maanden het verwijt kunnen horen dat de Hoge Autoriteit zich aan dirigisme schuldig zou maken. Nu heeft de Hoge Autoriteit beslist niet het idee, dat zij onfeilbaar is, en voor iedere redelijke kritiek is zij steeds toegankelijk. Doch deze kritiek van het dirigisme wijs ik als volstrekt onbillijk en misplaatst van de hand. Onze gehele actie is er immers op gericht een vrije markt tot stand te brengen. Wie zegt, dat het scheppen van een vrije markt gelijk zou staan met dirigisme, zet de zaken volkomen op haar kop.

Een tweede ervaring, die het vermelden waard is, raakt de samenstelling van het college van de Hoge Autoriteit. U weet dat ons college bestaat uit negen leden. Hoewel deze leden in geen enkel opzicht hun land vertegenwoordigen, schrijft het Verdrag toch voor dat tenminste één ingezetene van elk der deelnemende landen in de Hoge Autoriteit zitting heeft. Alle besluiten worden bij meerderheid van stemmen genomen en de stem van geen enkel lid, ook niet van de President of de Vice-Presidenten, weegt zwaarder dan die van zijn collega's. Ik geloof dat deze constructie een essentiële voorwaarde is voor het welslagen van de Gemeenschap. In het bijzonder tijdens de overgangperiode doen zich talloze problemen voor die specifiek zijn voor elk van de deelnemende landen afzonderlijk. Ook zonder dat de leden van de Hoge Autoriteit zich in enigerlei opzicht tot de vertegenwoordiger van nationale belangen maken, is het naar mijn gevoel absoluut noodzakelijk dat van elk land tenminste één ingezetene deel van de Hoge Autoriteit uitmaakt, die van de verhoudingen en de bijzondere problemen in zijn land van herkomst goed op de hoogte is. Tevens moet hij de kanalen kennen waarlangs hem de nodige voorlichting over deze specifieke problemen kan toevloeien. Wil deze bijzondere kennis volledig tot zijn recht komen, dan moeten de verschillende leden bij de besluitvorming een volkomen gelijkwaardige positie innemen. Zoals ik reeds zei geldt dit naar mijn gevoel in het bijzonder voor de overgangperiode, waarin in feite de integratie van de onder het Verdrag vallende bedrijfstakken tot stand moet worden gebracht. Voor de daarop volgende periode, waarin de Gemeenschappelijke Markt in zijn volledige omvang reeds werkelijkheid zal zijn geworden, verliezen deze overwegingen een deel van haar kracht. Voorzover op het punt van de Europese integratie nog verdere verdragen tot stand komen, zal men er naar mijn gevoel in het bijzonder van de zijde van de kleinere landen goed aan doen er voor te waken dat op zijn minst voor de eerste vijf jaren het collegiale beginsel voor de executieve, zoals dit in het Verdrag inzake de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal is neergelegd, wordt overgenomen.

De collegiale samenwerking in de Hoge Autoriteit betekent tevens dat voor het eerst in de geschiedenis mensen van verschillende nationaliteit samenwerken in één beleidsorgaan, niet om ieder voor zich de belangen van zijn eigen land te dienen, maar om gezamenlijk zich in dienst te stellen van een Gemeenschap die het territoire van meer dan één land omvat.

Voor het eerst verdedigt de Duitser of de Fransman niet meer het Duitse of het Franse standpunt, maar werken zij samen aan één gemeenschappelijk doel. Tegenstellingen tussen volkeren en regeringen kristalliseren zich vaak rond betrekkelijk enge tegengestelde groepsbelangen. Het is mijn diepe overtuiging, dat alleen reeds het feit, dat groepsbelangen in het uitvoerend orgaan geen nationale spreekbuis meer vinden, een aanleiding tot het ontstaan van conflicten uit de weg heeft geruimd.

Toekomstig beleid van de Hoge Autoriteit.

Het doel van de Gemeenschap en de structuur van haar organen heb ik nu met U behandeld. Nadat ik enkele

woorden heb gewijd aan wat de Hoge Autoriteit tot dusverre heeft kunnen verrichten, zou ik thans willen trachten om in de mij resterende tijd U in enkele grote trekken een beeld te verschaffen van het beleid, dat de Hoge Autoriteit in de toekomst naar mijn mening zal moeten voeren.

Dit beleid zal gericht moeten zijn op verhoging van de productiviteit en uitbreiding van de productie, zodat de welvaart en de werkgelegenheid in de landen van de Gemeenschap zullen toenemen.

Het meest belangrijke middel om dit doel te verwezenlijken — en dat vormt het kernpunt van het Verdrag — is het totstand-brengen van de Gemeenschappelijke Markt, waarop de concurrentie zo volledig mogelijk zal spelen. De activiteit van de Hoge Autoriteit zal er daarom in de eerste plaats op gericht moeten zijn, dat een aantal uitzonderingen op de stelregels van het Verdrag, die tijdelijk werden geautoriseerd, zo spoedig mogelijk, zij het ook zonder overhaasting, worden opgeheven. Ik denk hierbij aan subsidies, egalisatiefondsen, het vaststellen van speciale prijzen voor bepaalde categorieën verbruikers e.d. Daarmede zullen de laatste restanten van overheidsinmenging, die met een vrije markt niet verenigbaar zijn, verdwijnen.

Daarnaast zal de Hoge Autoriteit er zich over moeten beraden in hoeverre beperkende bepalingen, die hij zelf heeft aangebracht of overgenomen, kunnen worden opgeheven.

De marktsituatie, die wij bij de openstelling van de kolenmarkt aantreffen, was van dien aard, dat wij wel genoodzaakt waren maximumprijzen vast te stellen. In het licht van de ontwikkeling, die sinds Februari j.l. is opgetreden, kan men zich afvragen of deze maximumprijzen nog langer moeten worden gehandhaafd.

Ik ben van mening dat de Hoge Autoriteit op dit moment nog niet tot afschaffing kan overgaan. Niet alleen is het seizoen daarvoor minder geschikt, maar bovendien zijn op de kolenmarkt nog een aantal op nationale basis opgetrokken kartellistische organisaties werkzaam. Die organisaties zouden de prijsvaststelling, op het ogenblik dat de Hoge Autoriteit de prijzen vrij zou laten, onmiddellijk overnemen, zodat er van een vrije prijsvorming toch nog weinig of niets terecht zou komen.

Daarom zullen de bepalingen van het Verdrag, die betrekking hebben op kartels en concentraties, op zo kort mogelijke termijn met kracht ten uitvoer moeten worden gelegd. Door ons ingrijpen hebben een tweetal organisaties, die zich bezig hielden met de verdeling van schroot op de nationale markt, deze activiteit moeten staken. In de afgelopen maanden hebben voorts een aantal kartels ons tot in alle bijzonderheden moeten inlichten over hun organisatie. Als uit deze inlichtingen blijkt, dat de onderzochte kartels op grond van de bepalingen van het Verdrag niet kunnen worden geautoriseerd, dan zullen deze organisaties ofwel moeten verdwijnen ofwel zodanig moeten worden gevormd, dat zij wel aan de in het Verdrag gestelde eisen voldoen.

Voor wat betreft de staalmarkt heb ik U al gezegd, dat wij de prijzen vrij hebben gelaten. Toch zijn een aantal verstarrende tendenties opgetreden, die de vrije concurrentie zoals die in het Verdrag is bedoeld, belemmeren.

Op de staalmarkt zijn in het verleden de prijzen praktisch nimmer vrij geweest. Zij werden ofwel beheerst door kartels, ofwel de nationale overheid trad prijsregelend op.

Prijsconcurrentie op de staalmarkt is dus in zekere zin een experiment, en het stelsel waaronder deze prijsconcurrentie volgens het Verdrag tot stand moet komen is dat eerst recht. Dit stelsel bestaat uit drie elementen: de verplichting voor de ondernemingen om de prijslijsten te publiceren, het verbod om voor overeenkomstige transacties aan de ene koper een ander aanbod te doen dan aan een andere, en als derde element de mogelijkheid om onder bepaalde omstandigheden te treden in de prijsnotering van een concurrent.

Het is mogelijk dat dit systeem, zoals het thans door de Hoge Autoriteit wordt toegepast, een zekere starheid in de hand werkt. Wij zien in ieder geval nauwelijks enige beweging optreden in de door de ondernemingen gepubliceerde prijslijsten.

De natuur is evenwel sterker dan de leer en het is voor niemand een geheim, dat een aantal ondernemingen onder hun gepubliceerde prijzen aanbieden. Onze actie moet er op gericht zijn deze thans illegale concurrentie in de openbaarheid te brengen. Dat wil zeggen: wij moeten zien te bereiken, dat de concurrentie plaats vindt door wijziging van de gepubliceerde prijslijsten. De ondernemers van hun kant zullen zich het belang moeten realiseren, dat zij zelf bij een gezonde concurrentie hebben. Het is begrijpelijk, dat de ondernemers in een zo conjunctuur-gevoelige bedrijfstak met hun ervaringen uit het verleden wat schichtig zijn voor het openlijk aanbrengen van prijsverlagingen. Zij dienen evenwel te bedenken, dat het Verdrag hun de garantie biedt dat prijsconcurrentie, ook in een minder gunstige conjunctuur-situatie, niet tot afbraakprijzen zal leiden. En nog afgezien van het feit, dat de Hoge Autoriteit in een duidelijke crisistoestand minimumprijzen kan vaststellen, is de markt-situatie nog bepaald niet zo onheilspellend, dat de ondernemers zich dienaangaande reeds thans zorgen zouden behoeven te maken.

Ook op een ander terrein zal de Hoge Autoriteit een activiteit moeten ontwikkelen, die tot een meer gezonde concurrentie zal leiden. Dat is het gebied van het transport.

De instelling van de Gemeenschappelijke Markt maakt het noodzakelijk, dat de verbruikers, die in overeenkomstige omstandigheden verkeren, overeenkomstige vervoerstarieven betalen. Zouden de discriminerende praktijken op vervoersgebied blijven bestaan dan zou het effect van de vrije markt voor kolen en staal weer gedeeltelijk teniet worden gedaan. Daarom moeten de discriminaties op het gebied van de prijzen en de vervoersvoorwaarden — gebaseerd op het land van herkomst of van bestemming — van de producten verdwijnen. Ook vloeit hieruit voort, dat voor speciale ondersteuningstarieven ten gunste van bepaalde bedrijven de goedkeuring van de Hoge Autoriteit vereist is. Tenslotte vormt de in het Verdrag voorziene invoering van directe internationale tarieven en de harmonisatie van de tariefs- en vervoersvoorwaarden hierop het sluitstuk.

Het is mij bekend, dat in bepaalde kringen in Nederland enige ongerustheid bestaat over de activiteit van de Hoge Autoriteit op transportgebied. Men is blijkbaar bevreesd, dat de Hoge Autoriteit een dirigistische politiek zou willen voeren. Zo zou zij voor het vervoer te water de vrachten willen vaststellen en zelfs de haventarieven willen unificeren. Voor deze vrees bestaat werkelijk geen enkele aanleiding. De Hoge Autoriteit heeft een nauwkeurig omschreven taak uit te voeren, waarvoor haar bepaalde bevoegdheden zijn verleend. Zij kan deze bevoegdheden niet overschrijden. Dit betekent, dat zij ervoor moet zorg dragen, dat de discriminerende praktijken binnen de gestelde termijn worden opgeheven. Over de wijze waarop deze discriminaties worden opgeheven heeft de Hoge Autoriteit echter geen directe zeggenschap. Zij zal op dit gebied, naar aanleiding van het advies van de bij het Verdrag ingestelde deskundigen-commissie met de regeringen in overleg treden, die hunnerzijds in het kader van de nationale wetgeving de nodige maatregelen moeten treffen.

Mijn betoog heeft zich tot nu toe beperkt tot de vraag hoe de onderlinge concurrentie tussen de ondernemingen binnen de zes landen kan worden bevorderd. Dit is echter niet voldoende. De concurrentie zal ook moeten spelen tegenover de ondernemingen buiten de Gemeenschap. Het beginsel van een vrij ruilverkeer met derde landen voor de producten van de Gemeenschap is duidelijk in het Verdrag verankerd. Elke gedachte aan autarkie is niet alleen economisch verwerpelijk, maar komt ook in strijd met de grondbeginselen van het Verdrag. De producten uit derde landen moeten vrije toegang hebben tot de Gemeenschappelijke Markt tenzij deze importen het karakter van een deloyale concurrentie hebben. Anders kan men de doelstellingen van het Verdrag: verhoging van welvaart en werkgelegenheid in de zes landen niet verwezenlijken. Het prijspeil van de belangrijkste basisproducten kolen en staal zal in concurrentie met de wereldmarkt tot stand moeten komen. Alleen dan kunnen de eindproducten, dié door de verwerkende industrie worden voortgebracht, op diezelfde wereldmarkt afzet vinden. Alleen daardoor kan een gezonde Europese volkshuishouding worden verzekerd en zal de welvaart kunnen toenemen.

Slechts in uitzonderlijke omstandigheden kan van de grondstelling van een volkomen vrij ruilverkeer met derde landen tijdelijk worden afgeweken.

In de eerste plaats in geval van acute schaarste en in de tweede plaats bij een toestand van duidelijke crisis. In deze twee in het Verdrag scherp omschreven uitzonderingstoestanden, maar ook alleen daarin, kan en

moet de Hoge Autoriteit de vrijheid op de markt beperken. Voor het geval van acute schaarste kan de Hoge Autoriteit de export beperken, maximumprijzen vaststellen en eventueel overgaan tot een verdeling van de beschikbare hoeveelheden kolen en staal van de Gemeenschap over de deelnemende staten. Voor een duidelijke crisis-toestand vinden deze maatregelen hun spiegelbeeld in een beperking van de invoer uit derde landen, vaststelling van minimumprijzen en het bepalen van productiequota voor de ondernemingen van de Gemeenschap.

Wij bevinden ons echter op dit ogenblik stellig niet in een uitzonderingstoestand. Daarom heb ik U zo-even al gezegd, dat de maximumprijzen voor kolen eerlang zullen kunnen verdwijnen. Nog voordat deze zijn opgeheven en zodra er maar wat kolen uit derde landen worden geïmporteerd waarvoor de prijs, zoals thans bij Amerikaanse kolen het geval is, beneden de prijzen ligt die op de Gemeenschappelijke Markt worden gemaakt, beginnen verschillende kringen en met name een aantal producenten reeds te roepen om beschermende maatregelen. Wanneer men daaraan zou toegeven zou men in feite van maximumprijzen minimumprijzen maken. Aldus zou men van uit de uitzonderingstoestand van schaarste zonder enige overgang de toestand van overproductie proclameren en het bestaan van een normale toestand, waarop het Verdrag is gericht, zou eenvoudig worden genegeerd. Een dergelijke gang van zaken is uiteindelijk ook niet in het belang van de producenten, maar het zal U duidelijk zijn, dat de verbruikersbelangen op deze wijze met voeten worden getreden. Men bedenke wel, dat de Gemeenschap niet alleen bestaat voor de producenten, maar evenzeer voor de verbruikers.

Wanneer men de deur voor de invoer uit derde landen openhoudt, moet men er anderzijds voor zorgen, dat de eigen industrie in staat is om aan de buitenlandse concurrentie het hoofd te bieden. Een positief beleid, dat gericht is op de modernisering van het bestaande productie-apparaat in de Gemeenschap is daarom van het grootste belang. Ook wees ik er al eerder op, dat de Gemeenschappelijke Markt — en dit geldt in het bijzonder voor staal — zal kunnen leiden tot een specialisatie in de productie. Voor beide zullen nieuwe investeringen noodzakelijk zijn. Tenslotte is er niets tegen, dat de productie-capaciteit binnen de Gemeenschap zoveel mogelijk toereikend is om aan de binnenlandse vraag te voldoen. Op dit moment is dit speciaal voor wat enkele kolensoorten betreft, en ik denk hier met name aan de cokes-kolen, stellig niet het geval. Uitbreiding van de capaciteit, wanneer deze maar plaats vindt op zodanige wijze dat de ondernemingen van de Gemeenschap de concurrentie van de wereldmarkt het hoofd kunnen bieden, is zeker aanbevelenswaardig. Voor al deze drie doeleinden is kapitaal vereist. De situatie op de kapitaalmarkt in Europa maakt het de ondernemers niet gemakkelijk om geheel zelfstandig de financiering van hun investeringen tot stand te brengen. Er is voor de Hoge Autoriteit daarom alle aanleiding om waar mogelijk de helpende hand te bieden. De Hoge Autoriteit beschikt dank zij een heffing op de productie van de onder haar gezag vallende ondernemingen zelf reeds over middelen. Tijdens een bezoek, dat de heren Monnet, Etzel en ikzelf enige maanden geleden aan de Verenigde Staten brachten, hebben wij een aantal verantwoordelijke regeringspersonen in dit land, waaronder president Eisenhower, vol begrip gevonden voor de wenselijkheid, dat de Hoge Autoriteit naast deze middelen de beschikking zou krijgen over verdere fondsen, die haar in staat zullen stellen op het gebied van de investeringen een aanzienlijke bijdrage te leveren. Op grond van de contacten, die wij in Amerika hebben gelegd, vertrouw ik dat de Hoge Autoriteit in de naaste toekomst een lening in dit land zal kunnen opnemen. Daarnaast zullen wij niet nalaten om voorzover de Europese kapitaalmarkt daartoe mogelijkheden biedt ook in Europa gelden op te nemen. De Hoge Autoriteit kan niet rechtstreeks in het investeringsbeleid van de ondernemingen ingrijpen, omdat haar bevoegdheden op dit punt beperkt zijn tot het uitspreken van een oordeel over de investeringsprojecten, die de ondernemingen verplicht zijn aan haar voor te leggen. Toch meen ik, dat de Hoge Autoriteit in staat zal zijn om met de door haar op te nemen gelden een aanmerkelijke invloed op de investeringen in de bedrijfstakken kolen en staal uit te oefenen.

De ten uitvoerlegging van een dergelijk investeringsbeleid zal tot gevolg hebben, dat niet alleen de productie, maar ook de productiviteit stijgt en dat de productie per werknemer toeneemt. Ten dele zal deze meerdere productie door een verlaging van de kostprijs haar eigen vraag kunnen creëren. Daarnaast is het evenwel noodzakelijk, dat in het algemeen een expansie-politiek wordt gevoerd. Dit betekent, dat binnen de Gemeenschap het verbruik zal moeten stijgen en dat de export naar derde landen zal moeten worden opgevoerd. Het totstandbrengen van een dergelijke politiek ligt niet binnen het machtsbereik van de Hoge Autoriteit. Wij zullen met dit doel voor ogen tot een samenwerking met de Raad van Ministers moeten

geraken, die veel nauwer is dan tot dusverre het geval was.

Ons beleid zal dus uiteindelijk gericht moeten zijn op meer productie en goedkopere productie. Slechts wanneer ons beleid kan worden ingepast in een door de regeringen tot stand te brengen algemene expansiepolitiek, zullen wij in dit opzicht een volledig succes kunnen behalen. Wanneer een dergelijk beleid slaagt, zal dit leiden tot een verhoging van de welvaart en een stijging van de reële lonen in alle bedrijfstakken in de zes landen.

Op deze wijze kunnen wij een aanzienlijke bijdrage leveren tot de verwezenlijking van het sociale doel van het Verdrag, namelijk het verhogen van het levenspeil van de arbeiders.

Daarnaast hebben wij in een beperkt opzicht en speciaal voor wat de arbeiders in de onder ons gezag gestelde bedrijven aangaat op sociaal gebied een bijdrage te leveren. Ik denk hierbij in het bijzonder aan de bevordering van de arbeiderswoningbouw, die in nauw verband moeten worden gezien met het investeringsbeleid, dat wij zullen gaan voeren. Dit beleid zal immers geen vruchten kunnen afwerpen wanneer niet voor een behoorlijke huisvesting van de arbeiders zorg kan worden gedragen.

Het doen spelen van de concurrentie op een markt, die voorheen op talloze wijze was verbrokken en afgeschermd, zal, alle moderniseringsprojecten ten spijt, niet kunnen verhinderen, dat enkele ondernemingen in de concurrentiestrijd zullen worden gewogen en te licht bevonden.

Ondanks het feit dat door de totstandbrenging van de Gemeenschappelijke Markt de totale werkgelegenheid zal worden bevorderd, kan deze ontwikkeling tijdelijk op bepaalde plaatsen een vermindering van het aantal tewerkgestelden met zich mede brengen. Het is daarom van groot belang, dat de Hoge Autoriteit in overleg met de regeringen uit de gelden, die zij beschikbaar heeft, bij kan dragen tot het scheppen van nieuwe werkgelegenheid, eventueel ook in andere bedrijfstakken. Daarnaast is de Hoge Autoriteit in de hier bedoelde gevallen verplicht financieel bij te dragen in uitkeringen van wachtgeld en in de kosten van omscholing en verplaatsing van arbeidskrachten.

Ik heb in een voorafgaand deel van mijn betoog sterk de nadruk gelegd op de wenselijkheid van een vrij ruilverkeer voor de producten van de Gemeenschap met derde landen. Het spreekt vanzelf, dat een opheffing van de handelsbelemmeringen, die de import uit derde landen nog in de weg zijn gelegd, geen eenzijdig karakter zal mogen dragen, doch dat daarnaast de ondernemers van de Gemeenschap ook in toenemende mate de gelegenheid moet worden geboden om naar buiten de Gemeenschap gelegen gebieden te exporteren. De ontwikkeling van de betrekkingen met derde landen behoort daarom tot een van de belangrijkste taken van de Gemeenschap. Een groot aantal landen heeft reeds belangrijke missies bij de Hoge Autoriteit geaccrediteerd. De Gemeenschap zal zeker niet nalaten om mede met inschakeling van deze missies de ontwikkeling van de betrekkingen met derde landen in de geest, zoals zo juist werd bedoeld, ter hand te nemen. In dit kader nemen de betrekkingen met het Verenigd Koninkrijk wel een zeer bijzondere plaats in. De Britse kolenproductie is even omvangrijk als die van de Gemeenschap en de staalproductie maakt ongeveer 60 % uit van die in onze zes landen. Het is eenvoudig ondenkbaar, dat deze twee zo omvangrijke en zo dicht bijeen gelegen productiegebieden volkomen los van elkaar zouden kunnen blijven bestaan.

Ik behoef in Uw midden wel nauwelijks te betogen, dat wij gaarne zouden hebben gezien, dat het Verenigd Koninkrijk tot de Gemeenschap zou zijn togetreden. Nu dit niet mogelijk is gebleken zullen wij moeten trachten inhoud te geven aan de gedachte van een nauwe associatie, waartoe de Britse regering de wens te kennen heeft gegeven. Ik neem aan, dat in de naaste toekomst hiertoe onderhandelingen zullen worden geopend.

Naast de ontwikkeling van de betrekkingen met derde landen neemt de Hoge Autoriteit deel aan het werk van de internationale organisaties, die zich op economisch en financieel terrein bewegen. Ik denk hierbij in het bijzonder aan de Organisatie voor Europese Economische Samenwerking en het General Agreement on Tariffs and Trade. Ook met het secretariaat van de Economie Commission for Europe wordt nauw contact onderhouden. Al zijn, zoals ik bij de aanvang van mijn betoog reeds heb opgemerkt, de hier bedoelde

organisaties van een andere geaardheid dan de Gemeenschap, ik wil toch niet nalaten om op deze plaats te getuigen van mijn waardering voor het werk, dat door deze organisaties is verricht. Zonder iemand ook maar in enigerlei opzicht te kort te willen doen zou ik in het bijzonder van mijn waardering willen getuigen voor wat door de O.E.E.S. is verricht. Het feit, dat de O.E.E.S. naast het vele andere, dat zij heeft verricht, erin is geslaagd de Europese Betalings-Unie tot stand te brengen, heeft een belangrijke voorwaarde vervuld voor het doen functioneren van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal. Hoe belangrijk en noodzakelijk het ook is om een brede convertibiliteit tot stand te brengen dan de beperkte, welke door middel van de E.B.U. werd verwezenlijkt, men zal wel zeer vaste grond onder de voeten moeten hebben, wil het verantwoord zijn om deze instelling die voor het intra-Europese betalingsverkeer van zo vitaal belang is prijs te geven.

Ik zou tenslotte het beleid, dat de Hoge Autoriteit naar mijn mening in de toekomst zal moeten voeren, als volgt willen samenvatten:

In de eerste plaats moet de Gemeenschappelijke Markt volledig tot stand worden gebracht. Daartoe moeten de tijdelijk geautoriseerde uitzonderingen worden opgeheven. Dit geldt tevens voor nog bestaande transportdiscriminaties. De maximum-prijzen voor kolen zullen moeten verdwijnen, echter niet dan nadat de kartel- en concentratie-bepalingen uit het Verdrag in toepassing zijn gebracht.

Voor wat de staalmarkt betreft zal nader onderzocht moeten worden in hoeverre het totstandkomen van een werkelijke prijs-concurrentie binnen het in het Verdrag voorgeschreven systeem zou kunnen worden bevorderd door een herziening van bepaalde door ons vastgestelde voorschriften. De plicht om tot prijsconcurrentie te geraken rust evenwel, en ik wil dat graag nog eens onderstrepen, allereerst op de ondernemers zelf. Een gezonde concurrentie dient verder te worden bevorderd — en dat geldt voor kolen zowel als voor staal — door een vrije toegang van importen uit derde landen.

In de tweede plaats zal de Hoge Autoriteit een investeringsbeleid moeten voeren, dat vooral gericht is op de modernisering van het productie-apparaat en de verlaging van de productiekosten. Waar nodig dienen tevens uitbreidingsobjecten te worden aangemoedigd. Bij het investeringsbeleid behoort aan te sluiten bevordering van de arbeiderswoningbouw.

In de derde plaats zal in nauw contact met de Raad van Ministers er naar moeten worden gestreefd, dat het beleid van de Hoge Autoriteit kan worden ingepast in een door de regeringen tot stand te brengen algemene expansie-politiek.

Tenslotte zal aan de gedachte van een nauwe associatie met het Verenigd Koninkrijk inhoud moeten worden gegeven.

Wanneer dit beleid slaagt, zal de doelstelling van het Verdrag: het bevorderen van de welvaart en het verhogen van de levensstandaard in de zes landen van de Gemeenschap kunnen worden verwezenlijkt.

Mijnheer de Voorzitter, Dames en Heren,

Ik zou hiermede mijn betoog kunnen afsluiten. Er is evenwel nog een probleem, dat sterk in de belangstelling staat en waarover mij geregeld vragen bereiken. Het betreft hier het vraagstuk of een afzonderlijke integratie van de bedrijfstakken kolen en staal op den duur levensvatbaar kan zijn.

Ik meen, dat ik tekort zou schieten, wanneer ik aan dit belangrijke probleem zou voorbijgaan. Toen het voorstel tot de oprichting van een kolen- en staalgemeenschap werd gelanceerd, heeft men dit voorstel niet los gezien van de ontwikkeling van de Europese integratie op breder terrein. En in de considerans van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal is dat ook bijzonder duidelijk tot uitdrukking gebracht. De Verdragsluitende Partijen hebben de Gemeenschap gezien als de eerste grondsteen voor een grotere en verder gaande gemeenschap der Europese volkeren.

Deze grondgedachte is sindsdien bij herhaling officieel en onofficieel door de staatslieden van de Westelijke

wereld naar voren gebracht. Binnen de Atlantische Gemeenschap onderscheidt men als het ware drie zuilen: de Verenigde Staten, het Britse Rijk en een zich ontwikkelend, verenigd, continentaal Europa, waarmede de Britten nauw geassocieerd zijn.

Ik behoef met U niet na te gaan welke ontwikkeling deze leidende gedachte sindsdien in de praktijk gehad heeft. Wij weten allen, dat bij tijden de aarzeling om deze weg consequent te bewandelen groot scheen, om dan toch weer plaats te maken voor verdere vorderingen op dit terrein. De wegen der grote politiek zijn moeizaam en vaak langzaam, maar wij kunnen toch vaststellen, dat de nadere uitwerking van de grote lijn, die ik U zoeven schetste, gedurende de afgelopen jaren steeds weer voortgang heeft gemaakt.

Wij beleven thans een periode waarin de kansen op verwezenlijking van die plannen weer gunstiger lijken te zijn geworden. Persoonlijk juich ik dit toe, en wel om twee redenen.

In de eerste plaats omdat naar mijn stellige overtuiging de economische verbrokkeling, die vooral sedert de eerste wereldoorlog Europa heeft geteisterd, een obstakel voor de ontwikkeling van ons werelddeel vormt, dat men slechts op straffe van een blijvende en verergerende achterstand kan laten voortbestaan.

In de tweede plaats omdat in de huidige wereldverhoudingen geen evenwichtige en dus vreedzame toestand denkbaar is bij de thans heersende zwakte van Europa, die uit die verbrokkeling voortspruit. Een bruikbaar alternatief voor een nauwer samengaan van de zes landen, die het Verdrag voor de Europese Kolen- en Staal-Gemeenschap hebben geratificeerd, is naar mijn stellige mening niet aanwezig.

Uit het voorgaande volgt al, dat men zich niet tot een zuiver politieke integratie zal mogen beperken, doch dat de integratie met name ook op economisch terrein zal dienen te worden verwezenlijkt.

Ik heb dan ook met veel instemming kennis genomen van de verklaring over de Europese integratie, die mede door Uw Verbond is gepubliceerd. Ook verheugt het mij in een aantal uitlatingen en verklaringen van de Nederlandse regering telkens weer het kernpunt terug te vinden, dat een verder voortschrijdende economische integratie noodzakelijk is.

Het is echter aan de nationale regeringen en nationale parlementen voorbehouden om op dit terrein de oplossing der talloze problemen te zoeken en uiteindelijk de besluiten te nemen. De Hoge Autoriteit als zodanig is daarbij niet betrokken en zij moet voorshands werken in een situatie, die nog slechts op het terrein van kolen en staal een waarlijke integratie kent en voor het overige niet meer kan inhouden dan een zo nauw mogelijke samenwerking.

Het spreekt vanzelf, dat een afzonderlijke integratie de nodige problemen met zich mede brengt. Wij hebben daarvan in de praktijk al enkele belangrijke voorbeelden gehad. Zo zijn wij in contact gekomen met het vraagstuk of het bestaan van verschillende systemen voor de omzetbelasting de zes landen van de Gemeenschap de concurrentie tussen de bedrijven uit die landen vervalst. Het belastingstelsel nu behoort tot de bevoegdheden van de nationale regeringen, zodat de Hoge Autoriteit hierover geen zeggenschap heeft. Ik ga er hier niet verder op in hoe wij bij dit probleem tot een oplossing zijn gekomen. Het belangrijkste is, dat wij een oplossing hebben gevonden. Vanzelfsprekend zouden dergelijke moeilijkheden zich in mindere mate voordoen wanneer ook op ander gebied een integratie tot stand zou komen. Het staat vast, dat een maximaal profijt van de totstandbrenging van de Gemeenschappelijke Markt slechts zal kunnen worden getrokken indien althans een zekere coördinatie van het algemeen economisch beleid in de zes landen tot stand komt. De Hoge Autoriteit zal naar mijn mening ook met dit doel voor ogen tot een nog veel nauwere samenwerking met de Raad van Ministers moeten geraken dan tot dusverre het geval was. Deze Raad is immers juist ingesteld met het doel om het beleid van de Hoge Autoriteit en het beleid van de voor de algemene economische politiek van hun landen verantwoordelijke regeringen, met elkaar te doen harmoniëren. Hier liggen dus vele mogelijkheden om verdere moeilijkheden op dit terrein het hoofd te bieden.

Onder de huidige omstandigheden kunnen en zullen wij op het beperkte terrein van de kolen- en staalindustrie, dat ons is toevertrouwd, verder werken; de vooruitgang die wij in Luxemburg met dit werk

boeken, het succes dat wij hierbij mogen oogsten, zullen op hun beurt een indirecte, doch grote invloed in positieve zin kunnen hebben op de verwezenlijking van de éénwording van continentaal Europa, nauw verbonden met Engeland en binnen de Atlantische Gemeenschap bijdragend tot de bloei van de Westelijke beschaving.